

**ZAMONAVIY TA'LIM STRATEGIYALARI:
MUAMMO VA YECHIMLAR**
Xalqaro ilmiy-amaliy konferensiya
2026-yil 30-aprel

**BO'LG'USI TARIX FANI O'QITUVCHILARNING KASBIY KOMPETENTLIGINI
RAQAMLI TA'LIM SHAROITIDA RIVOJLANTIRISHDA VEBKVESTDAN
FOYDALANISHNING SAMARADORLIGI**

Tursunov Ahror Amadovich

Qo'qon Davlat universiteti, Pedagogika kafedrasida 13.00.01- Pedagogika nazariyasi.

Pedagogik ta'limotlar tarixi ixtisosligi 1-bosqich tayanch doktoranti.

axrorjontursunov4@mail.com. Tel: +998905098656

Annotatsiya

Ushbu maqolada bo'lg'usi tarix fani o'qituvchilarining kasbiy kompetentligini raqamli ta'lim sharoitida rivojlantirishda vebkvest texnologiyasidan foydalanishning o'rni va samaradorligi tahlil qilinadi. Vebkvestning didaktik imkoniyatlari, uning o'quv jarayonida qo'llanish mexanizmlari hamda talabalarning mustaqil va tanqidiy fikrlash ko'nikmalarini rivojlantirishdagi ahamiyati yoritilgan.

Kalit so'zlar: *vwebkvest, kasbiy kompetentlik, raqamli ta'lim, tarix ta'limi, pedagogik texnologiya, AKT.*

Kirish: Bugungi kunimizdagi tez taraqqiyot davridan kelib chiqib raqamli transformatsiya sharoitida ta'lim tizimida katta o'zgarishlar yuz bermoqda. Bugungi ta'lim tizimida axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan samarali foydalanish pedagoglarning kasbiy kompetentligini rivojlantirishning muhim omillaridan biri hisoblanadi [5]. Shu bilan birga, zamonaviy o'qituvchi nafaqat bilim beruvchi, balki o'quvchilarning mustaqil fikrlashini rivojlantiruvchi fasilitator sifatida faoliyat yuritishi lozim [4]. Tarix fani o'qituvchilarini tayyorlash jarayonida esa tarixiy tafakkur, tahliliy yondashuv va muammoli fikrlashni shakllantirish alohida ahamiyat kasb etadi [3]. Shu nuqtai nazardan, innovatsion pedagogik texnologiyalar, xususan vwebkvest metodidan foydalanish dolzarb hisoblanadi.

Asosiy qism

Vwebkvest texnologiyasining mohiyati: Vwebkvest - bu internet resurslari asosida tashkil etilgan muammoli o'quv faoliyati bo'lib, u o'quvchilarning izlanish va tahliliy fikrlash ko'nikmalarini rivojlantirishga xizmat qiladi. Ushbu metod dastlab Bernie Dodge tomonidan taklif etilgan bo'lib, u konstruktivistik ta'lim nazariyasiga asoslanadi [1].

Keyinchalik Tom March tomonidan vwebkvestning didaktik imkoniyatlari kengaytirilib, uning o'quv jarayonidagi samaradorligi asoslab berilgan:

Vwebkvest quyidagi tarkibiy qismlardan iborat: kirish (Introduction); topshiriq (Task); jarayon (Process); manbalar (Resources); baholash (Evaluation); xulosa (Conclusion) [2]. Mazkur tuzilma o'quv faoliyatini tizimli tashkil etishga imkon beradi.

**ZAMONAVIY TA'LIM STRATEGIYALARI:
MUAMMO VA YECHIMLAR**
Xalqaro ilmiy-amaliy konferensiya
2026-yil 30-aprel

Kasbiy kompetentlikni rivojlantirishdagi oʻrni: Boʻlgʻusi tarix fani oʻqituvchilarining kasbiy kompetentligini shakllantirishda vebkvst texnologiyasi muhim oʻrin tutadi. Jumladan, u talabalarda axborotni izlash, saralash va tahlil qilish koʻnikmalarini rivojlantiradi [6].

Bundan tashqari, vebkvst orqali talabalar mustaqil bilim olish, muammoli vaziyatlarni hal etish va qaror qabul qilish kompetensiyalarini egallaydi [15]. Bu esa ularning kasbiy tayyorgarlik darajasini oshirishga xizmat qiladi.

Shuningdek, guruhli ishlash jarayonida kommunikativ va ijtimoiy kompetensiyalar shakllanadi, bu esa zamonaviy pedagog uchun muhim koʻrsatkichlardan biridir [10].

Tarix taʼlimida vebkvstning afzalliklari: Tarix fanini oʻqitishda vebkvst metodidan foydalanish quyidagi afzalliklarni taʼminlaydi:

- tarixiy materiallarni chuqur oʻzlashtirish [11]
- tanqidiy fikrlashni rivojlantirish [3]
- oʻquvchilarning mustaqil faoliyatini faollashtirish [12]
- oʻquv jarayonini interaktiv tashkil etish [9]

Bundan tashqari, vebkvst oʻquvchilarning ijodiy yondashuvini rivojlantirishga xizmat qiladi va ularni ilmiy izlanishga yoʻnaltiradi [14].

Samaradorlikni oshirish shartlari: Vebkvstdan samarali foydalanish uchun quyidagi pedagogik shartlarga amal qilish zarur:

- muammoli topshiriqlarni aniq belgilash
- ishonchli va ilmiy manbalarni tanlash
- baholash mezonlarini ishlab chiqish
- raqamli vositalardan samarali foydalanish

Mazkur shartlar bajarilganda vebkvstning didaktik samaradorligi sezilarli darajada oshadi [13].

Xulosa: Xulosa qilib aytganda, vebkvst texnologiyasi raqamli taʼlim sharoitida boʻlgʻusi tarix fani oʻqituvchilarining kasbiy kompetentligini rivojlantirishda samarali vosita hisoblanadi. Ushbu metod orqali talabalar mustaqil fikrlash, tahlil qilish va qaror qabul qilish koʻnikmalarini egallaydi. Shu sababli vebkvstdan foydalanish zamonaviy taʼlim tizimida muhim ahamiyat kasb etadi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Bernie Dodge B. Some thoughts about WebQuests // San Diego State University, 1995.
2. Tom March T. The Learning Power of WebQuests // Educational Leadership, 2003.
3. Lev Vygotsky L.S. Mind in Society: The Development of Higher Psychological Processes. – Cambridge: Harvard University Press, 1978.
4. John Dewey J. Democracy and Education. – New York: Macmillan, 1916.
5. UNESCO. ICT Competency Framework for Teachers. – Paris, 2018.

**ZAMONAVIY TA'LIM STRATEGIYALARI:
MUAMMO VA YECHIMLAR**
Xalqaro ilmiy-amaliy konferensiya
2026-yil 30-aprel

6. European Commission. Digital Competence Framework for Educators (DigCompEdu). – Brussels, 2017.
7. O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligi. Oliy ta'lim tizimida raqamli texnologiyalarni joriy etish bo'yicha me'yoriy hujjatlar to'plami. – Toshkent, 2022.
8. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining rasmiy portali. Ta'lim tizimini raqamlashtirishga oid farmon va qarorlar, 2019–2023 yy.
9. A. Xoliqov. Pedagogik texnologiyalar va pedagogik mahorat. – Toshkent: Fan, 2019.
10. N. Muslimov. Kasbiy kompetentlik asoslari. – Toshkent: TDPU, 2020.
11. Sh. Sharipov. Ta'limda innovatsion texnologiyalar. – Toshkent, 2021.
12. R. Ishmuhamedov. Ta'limda interfaol metodlar. – Toshkent: Fan va texnologiya, 2018.
13. M. Ochilov. Zamonaviy pedagogik texnologiyalar. – Toshkent, 2020.
14. J. Bruner. The Process of Education. – Cambridge: Harvard University Press, 1960.
15. D. Jonassen. Learning to Solve Problems with Technology. – New York, 2004.